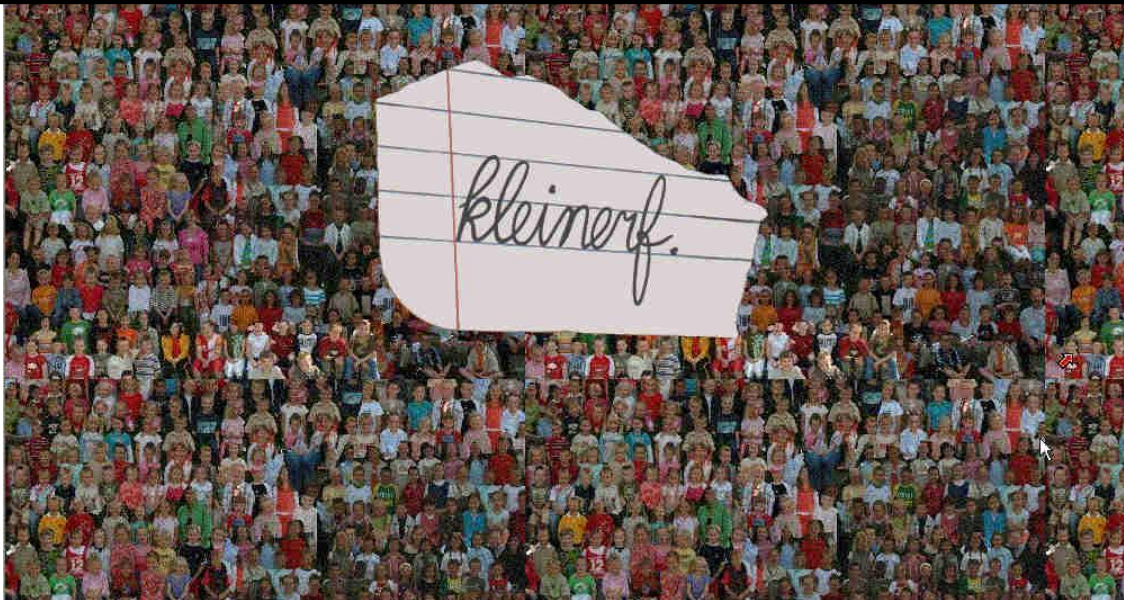

2022

Geschiedenis van het onderwijs in De Mortel

Jan van de Wijdeven

Kleinerf

11-10-2022

Geschiedenis van het onderwijs in De Mortel

Bronnen:

- * 100 jaar parochiekerk Sint-Antonius Abt (2004)
- * Mortel, ons dorp (1992)
- * Wikipedia
- * Verzameling van Blaaike, de wekelijkse informatieve flyer van Kleinerf
- * Informatie van oud-collega's

Schoolgebouwen

- 1805: we treffen in de geschiedschrijving in 1805 als eerste **een schooltje van de Derde Klasse aan in De Mortel** ("hoogste kwalificatie"). Een eventuele naam van het schooltje is verder niet bekend.
 - De eerste onderwijswet uit 1801 had tot doel het aantal scholen uit te breiden zodat alle kinderen naar school konden. Dat betekende niet dat er een leerplicht was. Bij de herziening van de wet in 1803 werd bepaald dat er alleen openbare scholen mochten bestaan. Hiermee hoopte de wetgever een groter maatschappelijke verdraagzaamheid te bereiken. Begin 19e eeuw waren er gratis armenscholen en dure burgerscholen. Een variant was de tussenschool, waarvoor de ouders een kleine bijdrage moesten betalen.
Klasse-indeling: begrippen als armen- en burgerschool werden in de loop van de 19^e eeuw afgeschaft en vervangen door klassen. Scholen der eerste klasse waren de voormalige armenscholen; zij kregen een nummer (bijvoorbeeld 'school der eerste klasse N° 34'). De tussenscholen waren de tweede klasse geworden; zij werden aangeduid met een letter ('school der tweede klasse letter G'). Voor de scholen der derde en vierde klasse moesten ouders het diepst in de buidel tasten. Scholen van de derde en vierde klasse bereidden ook voor op vervolgonderwijs.
- 1818: **Mortels schooltje: particulier.** Waar dat stond, is echter niet bekend. Mogelijk was het bij een onderwijzer thuis.
- 1824: Vanaf 1824 is er sprake van een **schoolhuis**. Want in het Gemerts Archief bevinden zich bestektekeningen voor het bouwen van een school en schoolwoning onder één kap: het voormalige huis op de hoek Oude Molenweg-Renseweg. Het geheel is in 1824 gebouwd door meestertimmerman Goord van Brussel, wonende in Helmond, voor de totaalsom van fl. 1485,55. Het gebouw had de volgende indeling: keuken in kamer, kelder, opkamer, groot vertrek en school. Deze school is een openbare school.
 - 1833: Brief van schoolopziener aan de gemeente om de schade aan schoolhuis en school, toegebracht door de militia, zo spoedig mogelijk te herstellen doch zodanig dat de school doorgang kan vinden in verband met examen. De toenmalige meester was Antoon Bakker. Andere namen van leerkrachten waren A.J. Vermeulen en A. Rijkers.
 - 1839: Klacht van de schoolopziener over school en schoolwoning: slecht onderhoud, niet geveerd, latwerk dak zo slecht dat er pannen afvielen. Hij vraagt aan B. en W. om de mankementen zo spoedig mogelijk te laten herstellen.
- 1869: De schoolopzichter geeft aan de gemeente te kennen dat de scholen in De Mortel en Handel te klein zijn, vooral in de winter. Ook zijn er nog steeds geen landkaarten. Er worden waarschijnlijk dan al plannen gemaakt om nieuwe scholen te bouwen. Dat duurt echter weer 10 jaar. Op 4 september 1879 zijn de plannen gereed voor het bouwen van 2 scholen in De Mortel en Handel en voor het uitbreiden en opknappen van de meesterwoningen, voorheen gedeeltelijk scholen. De voorwaarden echter zijn dat 1/4 deel van de kosten ten laste komt van de Gemeente Gemert en dat ze onder toezicht gebouwd worden van het Ministerie van Rijkswaterstaat. Het aantal leerlingen bedraagt in 1879 al 65. *De plaats van de school moet volgens art. 21 van de onderwijswet op voldoende afstand zijn van de begraafplaats.*
 - 1880: Op woensdag 24 maart 1880 vond de aanbesteding plaats van beide scholen en het opknappen van allebei de meesterswoningen. Inschrijving door aannemers uit Veghel, Gemert en Mierlo. Jac. Slegers uit Mierlo neemt het geheel aan voor fl. 10.860,-. De werkzaamheden in De Mortel beginnen op 28 juni 1880, op een **terrein aan de Oude Molenweg**, (Werkplaats Constructiebedrijf Verbakel, "De

smid") De hoofdingenieur van Rijkswaterstaat vraagt aan B. en W. van Gemert aanwezig te zijn bij de eerste werkzaamheden. Op 16 september wordt een wijziging ingevoerd, namelijk in plaats van stenen vloeren moeten er planken vloeren worden aangebracht. De meerkosten mogen betaald worden uit de post "vergeten posten", die is opgenomen in de aannemingsom.

- Al op 17 november 1880 vindt de opening van de schoolgebouwen in Handel en in De Mortel door de Hoofdingenieur van Rijkswaterstaat plaats. **Het zijn Openbare Scholen.** Op 8 februari 1881 bericht de Opzichter der Rijkswaterstaat H. Ploemen: *Bij gunstig weder tussen 10 en 11 uur of bij ongunstig weder 's middags kom ik per wagensdienst uit Veghel om samen met Burgemeester en Wethouders en de aannemer Siegers de nog te verrichten werkzaamheden aan de schoollokalen etc. te bespreken en zelf aan te wijzen.*
- De scholen werden gebouwd als één groot lokaal. In 1891 werd hier verandering in aangebracht. Het werden toen 2 lokalen met elk een portaaltje aan de voordeur. Deze verandering werd openbaar aanbesteed en voor de som van fl. 440,- gegund aan Peter Slegers. Ook de zoon van de toenmalige hoofdonderwijzer J.B. Derks, timmerman Jan Derks uit De Mortel, schreef in maar was met fl. 510,- te duur.
- In 1913 wordt er weer vergroot nl. toilet en bergruimte, weer voor beide scholen. De toegang tot de klassen wordt verplaatst en er komen 6 toiletten, 3 voor meisjes en 3 voor jongens. De stookplaats komt bij de hoofdingang en de bergruimte bij de toiletten.
- In 1915 komen er weer klachten van de toenmalige hoofdonderwijzer Claassens. Hij schrijft: *Er blijven, ondanks reparatie aan de onderwijzerswoning, waarvoor ik het College dankbaar ben, toch grote gebreken, te weten grote vochtigheid. Ik vraag Uw college in de minst tochtige ruimte een stookplaats te maken met eenvoudige schouwlijst, de kamer met linnen op latten te behangen, zodat ik dan tenminste in 1 kamer iemand fatsoenlijk kan ontvangen. Tevens beklaag ik mij over het onbruikbare drinkwater. Ik ben genoodzaakt mijn woonkamer als slaapkamer te gebruiken, wat niet van een weelderige inrichting getuigt, en dat ik vermeen in mijn standplaats, waar ik uiteraard toch reeds veel moet missen, tenminste wel den troost mag smaken van een dragenlijke huisvesting.*
- Opmerkelijk is dat in de periode dat meester J.B. Derks (opa van A. J.S. Derks) - die toch van 1869 tot 1913 hoofdonderwijzer was, er geen klachten staan genoteerd. Wel vraagt hij in 1872 om een pomp te plaatsen in of bij zijn schoolmeesterswoning.
- In het gemeentearchief van Gemert zijn de cahiers bewaard met vernoeming van leerlingen en verschuldigd lesgeld over de periode 1824 tot 1926. Uit deze cahiers is een stukje van de boekhouding van 1875 gehaald. Toen gingen er bij J.B. Derks ongeveer 47 leerlingen naar school, afhankelijk van het jaargetijde. Zij waren ingedeeld in 3 klassen en moesten schoolgeld betalen: de 1 ste en 2 de klas 20 cent en 3 de klas 35 cent per maand. De leerlingen kwamen niet allemaal uit De Mortel. Er waren er ook veel uit Gemert. Bij de leerlingen die binnen de bebouwde kom woonden, stond De Mortel en Gemert vermeld. Buiten de bebouwde kom woonden ze in Kieboom, Kromstraat, Groeskuilen, Milschot, Berglaren, Peel, Deel, Tereyken, Hooge Aarle en Ren. Er werd blijkbaar goed onderwijs gegeven want de lijsten met namen werden ondertekend door de toenmalige gemeentesecretaris, P. van der Kamp, terwijl er 2 zonen van Van der Kamp als leerling wonende te Gemert op de lijst staan.
- In 1920 vraagt meester A. J.S. Derks om een nieuwe woning vanwege de onhoudbare toestand. Ook schrijft het bestuur van de Boerenbond Gemert - De Mortel om voor meester Derks in een betere huisvesting te voorzien, aangezien de meester anders mogelijk naar elders vertrekt, wat tot grote schade zou leiden i.v.m. het geven van landbouwlessen. Er zijn toen tekeningen gemaakt en er is zelfs een aanbesteding geweest waarop 6 aannemers inschreven maar in 1921 is voorlopig van dit plan afgezien in verband met de verandering naar R.K. Onderwijs.
- In 1927 begint de correspondentie over de plannen voor **een nieuwe school** en om van de oude school kleuterschool en bondsgebouw te maken. Op 2 september 1927 schrijft pastoor Van Gemert dat hij een moeilijkheid heeft: als hij de school naast de kerk bouwt, zal de boerderij die eigendom is van de kerk en een huur opbrengt van fl. 107,- per jaar, het uitzicht op de mooie kerk en school belemmeren. Hij vraagt aan *Uwe Doorluchtige Hoogheid* om toestemming voor het bouwen van de school en afbraak van de boerderij. Op 3 september 1927 komt hierop een antwoord van bisschop Diepen aan P. Geerts, hoofdinspecteur R.K.L.O. te

's-Hertogenbosch: *Zoudt u niet eens kunnen gaan zien of er in geheel De Mortel geen andere plaats te vinden is?*
Op 7 september beantwoordt de hoofdinspecteur het verzoek en schrijft dat de oude school nog niet zo slecht is, maar dat de gemeente wel aanpassingen moet doen. En als er gebouwd wordt het oude gebouw dienst kan doen als verenigingsgebouw wanneer dit door het kerkbestuur wordt aangekocht. De hoofdinspecteur stuurt ter verduidelijking een situatieschets mee. Op deze schets is het nieuwe huis van het hoofd van de school vermeld, dat hij voor eigen rekening heeft laten bouwen.

- Op 15 september 1927 schrijft bisschop Diepen: *Met grote belangstelling hebben wij kennis genomen van uw voornemen om pogingen in het werk te stellen opdat de openbare school ten uwent worde omgezet in een Katholieke school. Wanneer erin verband met de aan de gemeente te storten waarborgsom gelden moeten worden opgenomen, wil het ons dan voor 11 oktober melden, met opgaven van het vermoedelijk bedrag der te storten waarborgsom. Wat echter het afbreken van het huis der kerk, waardoor de kerkekas een jaarlijkse inkomste van fl. 107,- zou moeten missen betreft, daartoe kunnen wij u vooralsnog geen machtiging verlenen. Uw bestuur ziet eerst eens of hoe de onderhandelingen met de gemeente verlopen.*

Inmiddels met alle hoogachting,

A.F. Diepen
Bisschop van 's-Hertogenbosch.

- 1928: **Opening nieuwe katholieke lagere school: St. Theresiaschool.** (Na 1975: Dorpshuis De Wilg, vanaf 2014 restaurant De Wilg)

- 1928: Overdracht van de oude school, aan de Oude Molenweg, aan het kerkbestuur voor de prijs van fl. 2000,- met tuin ten noorden van de school. Op 25 juli 1929 vraagt pastoor Van Gemert namens het kerkbestuur toestemming voor het vergroten van het bondsgebouw.
Daar dit te klein is om alles te bevatten, n.l. bewaarschool en leesbibliotheek, meent bovengenoemd kerkbestuur tot uitbreiding te moeten overgaan. De kosten zijn begroot op fl. 2500, Bij eventuele toestemming uwerzijds vragen wij beleefd de bij gunning vastgestelde som te mogen lenen à 4%. Hierbij ingesloten het bouwplan.

P.S. Daar de vacantie aanstaande is, zou ik met het oog op de Bewaarschool die in het Bondsgebouw vervat is, gaarne een spoedig antwoord ontvangen.

Al op 27 juli 1929 antwoordt bisschop A.F. Diepen:

Wij ontvingen uw verzoek tot uitbreiden van het Bondsgebouw, waarvan wij gemakshalve de tekening hierbij retourneren. Op die tekening is niet te zien hoe de bewaarschool is bedoeld, hoe het gebouw zal kunnen verwarmd worden en hoe de WC's zijn aangebracht. Daarom verzoeken wij u beleefd, hiervan enige opheldering te willen verstrekken.

Hierop schrijft pastoor Van Gemert op 30 juli aan de bisschop dat hij de tweeklassige school wil verbouwen tot bewaarschool en bondsgebouw en dat hij een tekening heeft bijgevoegd van de verandering. Pastoor Van Gemert heeft zelf met stippellijn de oude toestand aangegeven. De architect was dit vergeten. De verbouwing bestond uit het uitbreken van de muur tussen de 2 klaslokalen, het plaatsen van een *porte-brise* (opvouwbaar deuren) zodat de bewaarschool vrij goed geïsoleerd blijft, en het bouwen van een toneel. Op 31 juli 1929 geeft het bisdom toestemming voor de verbouwing en mag het kerkbestuur een lening opnemen van ten hoogste fl. 2500,- *onder gehoudenheid tot behoorlijke verantwoording.*

- 1952: **nieuwbouw 2 klassige school, Maria Gorettischool**, als aanvulling op de andere school (St. Theresia). Die werd te klein. De *Maria Gorettischool* werd na 2000 peuterspeelzaal *Pinocchio*. Op 8 juli 1950 is er toestemming op een aanvraag voor een waarborgsom, *voor de in aanbouw Zijnde R.K. Meisjesschool onder gehoudenheid tot behoorlijke verantwoording en onder voorwaarde dat bij terugbetaling dezer waarborgsom op de eerste plaats tot aflossing der opgenomen gelden zal worden overgegaan.*

Getekend door de Bisschop van 's-Hertogenbosch, W. Mutsaerts.

- 1957: **noodgebouw voor de kleuterschool** nabij de huidige plek van Kleinerf. In een brief die niet gedateerd is, vraagt het kerkbestuur eerbiedig aan *Uwe Hoogwaardige Excellentie* voor de volgende aangelegenheid: *Aangezien er voorlopig geen kans bestaat om voor het bouwen van een kleuterschool vergunning en bouwvolume te krijgen, wenst genoemd kerkbestuur behoudens goedkeuring van Uwe Hoogwaardige Excellentie*

voor het R.K. Kleuteronderwijs een noodschool (tussen de toenmalige Rabobank en Maria Gorettischool) te laten plaatsen. Hiervoor werd aan het kerkbestuur een offerte gedaan voor een bedrag van fl. 22.425,- volgens beschrijvingstekening voor 2 werklokalen/speellokaal. Het gebouw voldoet aan de eisen gesteld door de kleuteronderwijswet. Het terrein hiervoor nodig zal gratis ter beschikking worden gesteld. Om hiertoe te kunnen overgaan zal ik fl. 24.000,- moeten opnemen. Voor rente en aflossing zal kunnen dienen de jaarlijkse lokaalhuur te betalen door de Gemeente Gemert. Het kerkbestuur ziet de mogelijkheid deze gelden te kunnen opnemen voor 3 ½ %. Genoemd kerkbestuur moge Uwe Hoogwaardige Excellentie eerbiedig verzoeken, hiervoor goedkeuring te willen verlenen.

- 1975: **nieuwbouw van een katholieke lagere school Kleinerf**, op het erf van de voormalige boerderij van de familie De Klein. De St. Theresiaschool werd dat jaar omgedoopt tot Dorpshuis De Wilg. Vanaf 2014 huisvestte het gebouw Restaurant De Wilg.
- 1975: Maria Gorettischool wordt kleuterschool: 't Hofke (want op het erf van familie De Klein)
- 1985: lagere school Kleinerf wordt samen met de kleuterschool gesmeed tot **basisschool Kleinerf**
- 2000: de kleuterschool komt in Kleinerf: de basisschool zit nu compleet onder één dak. In de Maria Gorettischool komt peuterspeelzaal Pinocchio

School & kerk

Het godsdienstonderwijs werd tijdens de periode dat er openbaar onderwijs was in De Mortel, dus waarschijnlijk tot 1928, verzorgd door de pastoor. Hij deed dat in het **Leringhuis**, dat achter tegen de pastorie was gebouwd. Daarna werd het godsdienstonderwijs door de pastoor in de nieuwe katholieke school gegeven. De pastoor was tevens voorzitter van het schoolbestuur. Hij gaf les in Bijbelse geschiedenis en liet de catechismus leren, soms met vraag en antwoord. Ook gaf hij uitleg over de diensten in de kerk. Na de jaren 50 kreeg de pastoor assistentie van de fraters van het kasteel. In de jaren 70 werden er allerlei materialen vervaardigd door het *Hoger Katechetisch Instituut* in Nijmegen.

De Mortelse pastoor Neven was in die tijd directeur van dit instituut. Dit instituut maakte boeken en projecten om het godsdienstonderwijs, later catecheseonderwijs genoemd, beter en vooral eigentijdser te kunnen verzorgen. Vanaf het moment dat deze materialen beschikbaar kwamen, werd het catecheseonderwijs steeds meer verzorgd door de leerkrachten zelf. Zij kregen daarbij hulp van de districtscatecheten. Het *HKI* in Nijmegen bestaat niet meer. De districtscatecheet had een periode een eigen kantoor, dat voor Gemert-Bakel gevestigd was in de Mortelse pastorie. Het bureau heette *SOL: Stichting Onderwijs en Levensbeschouwing*.

Nu herbergt de Mortelse pastorie een *Bed & Breakfast*.

Zie in dit verband ook voetnoot *) over meester Graat.

Het bestuur van de school

- Voor 1928 was de Mortelse school een openbare lagere school. **De gemeente Gemert vormde het bestuur van deze school.**
- In 1928 werd een nieuwe school gebouwd, een **katholieke lagere school. Deze school kreeg een eigen bestuur: het kerkbestuur.** De pastoor was voorzitter van het kerk- en schoolbestuur. Deze situatie werd lang gehandhaafd. Dit bestuur stelde het personeel aan. Zeer belangrijk was of het personeel wel goed katholiek was. Het schoolhoofd speelde tevens een belangrijke rol in de dorpsgemeenschap.
- In de jaren 70 werd deze vorm van schoolbesturen vervangen door een andere vorm. De katholieke scholen van de hele gemeente gingen samen onder één schoolbestuur. Er zaten vertegenwoordigers van de kerkbesturen en iemand namens de pastores in het schoolbestuur. In de jaren 80 is daar een eind aan gekomen en vanaf die tijd heeft het schoolbestuur bestaan uit personen, die op persoonlijke titel lid waren van het schoolbestuur, zonder dat ze nog binding hadden met de kerkdorpen of parochies:
 - het ontstaan van de **St. Jansstichting** werd een feit, respectievelijk gevolgd door
 - **NOVEM, Stichting Primair Onderwijs Gemert-Bakel** en
 - **Stichting GOO, samen voor opvang en onderwijs.**

De hoofdonderwijzers en directeuren 19^e, 20^e en 21^e eeuw

Vanaf het eerste begin van de school is er een relatie geweest tussen de hoofdonderwijzers en de parochie in De Mortel.

- Plm 1833: Antoon Bakker.
- Joh. van Heeswijk was hoofdonderwijzer en tevens organist in de *Waterstaatskerk*. Hij is gestorven op 5 januari 1870.
- 1869 – 1913: Johannes Baptist Derks is hem opgevolgd als hoofdonderwijzer en als organist. Hij is overleden in november 1919.
- Plm 1915: hoofdonderwijzer Claassens, als hij klaagt bij het College van B en W over zijn huisvesting.
- Antoon J.S. Derks, kleinzoon van Johannes Baptist Derks, heeft hem opgevolgd als hoofdonderwijzer en als organist. In 1920 was hij dat in ieder geval, als hij vraagt om een nieuwe woning vanwege de onhoudbare toestand. In 1928 werd een nieuwe, katholieke school (*St. Theresia*) gebouwd. Antoon Derks, die hoofd van de tot dan toe openbare school was, werd ontslagen en niet benoemd tot hoofd van de katholieke school. Na jarenlang solliciteren vertrok meester Derks uiteindelijk naar de school in Elsendorp. De functie van organist heeft hij in 1930 neergelegd. In De Mortel is een straat naar hem vernoemd.
- In 1928 werd Jacobus Graat* als hoofdonderwijzer aangesteld op deze nieuwe lagere school (*St. Theresia*) en tevens werd hij benoemd als dirigent van het kerkkoor. Na het vertrek van Antoon Derks werd hij tijdelijk ook organist. Hij heeft de functie van organist later overgedragen aan Lambert van Zutphen, maar hij is wel dirigent van het kerkkoor gebleven. Begin jaren 70 is aan deze functie een eind gekomen. Hij was toen al opgevolgd door een andere hoofdonderwijzer: Thijs Ekels en diens opvolgers hebben geen functie meer bekleed als dirigent of organist.
- Thijs Ekels (1970 - 1982) Hoofd der school *St. Theresiaschool* en *Maria Goretti*, later *Kleinerf*
- Thea de Keijzer (kleuterschool 't Hofke) (1971 - 1975)
- Nelly van Oyen (kleuterschool 't Hofke (1975 - 2011) (vanaf 1985 adjunct basisschool *Kleinerf*)
- Jozef van Bommel, directeur *basisschool Kleinerf* (maart 1983 - aug 1996)
- Erik Verschure, directeur *basisschool Kleinerf* (aug 1996 - juli 2006)
- Sraar Berkens, directeur *kindcentrum Kleinerf* (aug 2006 - juli 2018)
- Wouter Welbers, directeur *kindcentrum Kleinerf* (aug 2018 - maart 2019)
- Helma Adriaans, directeur a.i. *kindcentrum Kleinerf* (maart 2019 - juli 2020)
- Dorien Willems, kindcentrumleider *kindcentrum Kleinerf* (augustus 2020 - juni 2021)
- Karin van den Berkmortel, kindcentrumleider a.i. *kindcentrum Kleinerf* (juni 2021 - april 2022)
- Argo van den Bogert, clusterdirecteur Stichting GOO, o.a. *Kleinerf* (aug 2019 - juli 2020)
- Erik Verhoeven, clusterdirecteur Stichting GOO o.a. *Kleinerf* (aug 2020 - juli 2022)
- Marlon van Asten - Klaasen, kindcentrumleider *kindcentrum Kleinerf* (vanaf april 2022)
- Mireille Janssen, clusterdirecteur Stichting GOO o.a. *Kleinerf* (vanaf aug 2022)

*) Meester *Jacobus Graat* is een hoofdstuk apart.

Hieronder een korte historie, waarin de combinatie **school & kerk** via meester Graat aan bod komt. Vroeger waren de pastoor en de hoofdonderwijzer de belangrijkste personen in een dorp. Zij waren in een dorp vaak de enige mensen die een opleiding hadden genoten. Ook in De Mortel was dat zo. Naast de pastoor was meester Jac. Graat iemand die een grote positieve invloed heeft gehad op het leven in De Mortel. In 1928 werd de nieuwe *St.-Theresiaschool* gebouwd, een katholieke school, en werd Jac. Graat als hoofdonderwijzer gevraagd. Hij was geboren in Overloon. Via Bakel kwam de familie Graat in De Mortel terecht, in een huis op de Kranenbraken. Op 31 mei 1921 behaalde hij zijn akte, werd onderwijzer in Beek en Donk en later op de Komschool in Gemert. Op 18 augustus 1923 behaalde hij zijn hoofdakke. Hij was lid van het Mortels kerkkoor en leidde jonge zangers op. Op 15 juli 1924 richtte hij met Antoon Derks de fanfare *Sint-Lucia* op en werd meteen dirigent. Op 3 mei 1928 huwde hij met Riek Schafrat en ging in Gemert wonen. Ze kregen 7 kinderen. Op 1 oktober 1928 werd hij dus hoofd van de nieuwe katholieke *Theresiaschool* met 3

lokalen. Het 4e lokaal werd er in 1931 bij gebouwd. Dat lokaal was later in gebruik als biljartzaal van Dorpshuis *De Wilg*.

De Pastoor van Gemert benoemde Graat tot dirigent-organist van het kerkkoor. De parochieadministratie "kreeg" hij er ook bij. In 1934 bouwde zijn zwager Albert van Lith een huis voor hem op De Stap. Op 1 januari 1939 richtte hij mede het *Wit-Gele-Kruis* op en werd secretaris. Bij Graat thuis was ook een magazijn met uitleenspullen. Er kwam door hem ook een bejaardenkoor, *GraDoLaMor* genaamd, vernoemd naar leden uit het koor: Graat, Van Dommelen, Van de Laar en De Mortel.

Naast de hoofdonderwijzers zijn er een groot aantal onderwijzers(-essen) geweest.

Een greep uit de geschiedenis:

1815-1832:	Adam Reijkers
1832-1869:	Johannes van Heeswijk
1832-1838:	Martinus H. Kruijzen
1826-1834:	Antonij P. Vermeulen
1869-1913:	Jan B. Derks
1891-1893:	GHM v. Soest
1897-1904:	MA van de Poel
1899-1912:	Jacqueline JM Derks
1908-1911:	Ignatius Croijmans
1904-1908:	Theodorus Botten
1911:	Kalkhoven Seb. Adr. Theo. Jac
1912-1914:	Adriana Slits
1913-1916:	Herm.Hub. Claassen
1914-1918:	Petronella Peters
1916-1926:	Antonius J.S. Derks
1916-1918:	Anna M. v. Brussel
1916:	Carolina van Berlo
1915-1916:	Adriaan van Kalkhoven
1915-1925:	Marie Carolus Seb. Kalkhoven
1922:	Petrus Otto Andriesma
1922-1923:	Theodorus A.M. Jansen
1924:	AGC v.d. Velden
1923-1925:	Josephus JW Verstappen
1924:	GM Keyzers
1939:	Josephus JW Verstappen